

Z VČERAŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Začetek razprave o zakonu o sedežu nekaterih uradov

Zakon je kompromis, ki ni zadovoljil nikogar, ker obstajajo nasprotja med interesi Furlanov in ostalih prebivalcev dežele

Deželni svet je včeraj začel splošno razpravo o zakonskem osnutku o uredu in sedežu nekaterih uradov in o začasnem številu osebja.

Najprej je poročevalac svetovalec Mizzau (KD) orisal zakonski osnutek, nakar so spregovorili številni svetovalci v splošni razpravi. Poročevalci in svetovalci so poudarili, da gre za kompromis, ki ne zadovoljuje v celoti nikogar, ker bi pač hoteli furlanski svetovalci, da bi bilo čimveč odborništev. Vidnu, tržaški pa da bi ostali vsi uradi v Trstu. Zakonski osnutek je bil sestavljen na podlagi člena 34 deželnega statuta, ki že sam po sebi pomeni nekaj izreden kompromis med strankami v parlamentu, s katerim so prepustili deželni svet, da sprejme dokončne sklepe glede razporeditve odborništev v krajih izven glavnega mesta dežele.

Zakonski osnutek so predložili po 9 mesecih izkušnjah pri upravljanju, ki kaže, da bi bilo najbolje, da bi namestili v Vidnu urade, ki se tičejo kmetijske in službe krajevnih ustanov. Videm je namreč glavno mesto pokrajine

188 občanov ter je naravno središče za razne službe in naloge, ki se tičejo krajevnih ustanov. Zakonski osnutek pa se tiče tudi določitve začasnega števila osebja uradov, ki imajo splošne naloge, in uradov predsedstva deželnega odbora.

Prvi člen zakona določa, da bodo v Vidnu uradi, ki se ukvarjajo z zadevami krajevnih ustanov, mestne in poljske policije, javnih dobrodelnih in podpornih ustanov, kmetijskega, gozdarstva in gorskega gospodarstva. Drugi člen govori o posebnih tajništvis predsednika in odbornikov ter določa njihove pristojnosti. Določa nadalje prejemke posebnih tajnikov in kriterije pri njihovi izbiri. Te tajnike lahko izberejo tudi med osebjem bivše ZVV. Tretji člen govori o tajništvu predsednika deželnega sveta; četrti člen govori o ureditvi kabinetskega urada; peti člen določa, kako posluje glavno tajništvo; šesti člen določa naloge glavnega tajnika predsedstva deželnega odbora; sedmi člen ureja delovanje pravnega urada itd.

Prvi je spregovoril v razpravi liberalni Morpurgo, ki je rekel, da je zakonski osnutek slabo opre-

Goriško-beneški dnevnik

Z OBČNEGA ZBORA KMEČKE BANKE

Kljub splošnim gospodarskim težavam je zavod zabeležil lep napredek

Porečali so promet in čisti dobiček, ki gre večji del v rezervni sklad - Gorica je še vedno preveč izolirana

Prejeli smo poročilo o rednem letnem obnem zboru Kmečke banke v Gorici, ki je bil dne 14. t.m. dopoldne v dveh prostornih ul. Flore v Gorici.

Poročilo upravnega sveta je predložil predsednik Anton Ternovci, poročilo nadzornstva pa predsednik nadzornega odbora Ivan Prinčič.

V upravnem poročilu je predsednik podal najprej kratek splošen pregled političnega in gospodarskega stanja v naši pokrajini ter med drugim ugotovil, da je treba odstraniti osamljenost Gorice in ji ne zadostuje vedno odprta cesta. Potrebno je zgraditi avtocesto Villasse - Gorica - Ljubljana, bolje izrabi gorško letališče in ustanovi t. g. gorško industrijsko področje. Poudarjena je tudi velika korist krajevnih spoznajstov, kulturnih izmenjav in dobrih sosedstvenih stikov na našem področju. Poročilo tudi ugotavlja, da je bila vsa dosežanja pomoč gorškemu gospodarstvu nezadostna.

Kar se delovanja Kmečke banke same tiče, ugotavlja poročilo, da ji je vključno konjunkturalnim težavam, ki so zdaleč še posebno našo, gospodarsko šibko pokrajino, uspelo celo napredovati. Kreditni sektor je po začetnem zastoju napredoval tako v vlogah, kot v naložbah. Tudi razpoložljivost je zadovoljiva.

Številni podatki nam kažejo, da se je zadnje premoženje zvišalo od 27.995.000 lir na 30.5 milijona lir, ali na 3.228.800 lir. Banka ima 77 članov. Ker so večino dobička, se pravi 3,9 milijona lir, dodelili rezervnemu skladu, se je premoženje zvišalo s tem na 34.420.000 lir.

Vloge so se zvišale od 507.89.000 na 527.060.000 lir, naložbe banke pa od 295.000.000 na 327.350.000 lir. Sklad za odpravnostni uslužbenecv razpolaga s 14.130.000 lir.

V skladu s povečanjem prometa se je zvišal tudi dohodek. Ta je znašal 52.990.000 lir, po drugi strani pa je bilo 48.310.000 lir stroškov. Od čistega dobička, ki je znašal za lansko leto 4.649.009 lir, bodo

V zadnji številki revije «Iniziativa Isontina»

Deželni odbornik Vicario o vlogi Gorice na tromeji

Berilacqua iz Krmina - fotograf svetovnega formata

Iz zadnje številke «Iniziativa isontina», revije študijskega središča za politična, gospodarska in družbeno vprašanja «Sen. Antonio Rizatti», znova veje duh širokih obzorij, ki smo ga mogli zaslediti že v prejšnjih številkah. Uvodno mesto posveča revija članeku z naslovom «Prihodnosti odprta meja», v katerem se obravnava pozitivne posledice krajevnih spoznajstov o blagovni izmenjavi in osebne obmenje prometu. Posebno veliki poudarek je na mestu Italije v jugoslovanskem vozu in izvozu.

Deželni odbornik za javno uslogo in kulturo dr. prof. Giovanni Vicario je za revijo napisal daljši članek, v katerem poudarja svoje prepričanje, izraženo v prejšnjem članeku o tej reviji, da pripada Gorici, obmejnemu mestu, vloga v zvezi sosednih narodov - roziščevalca sosednih narodov v germanskih, slovanskih in germanskih - v politiki in kulturi. Potem ko

«Poseben položaj Furlanije-Juljske krajine, kjer se stikajo latinska, germanska in slovanska civilizacija (še prav posebno pa furlanske, juljske, koroske in slovenske tradicije) nam narekuje krepitev človeških stikov, ki bodo dovojevali medsebojno spoznavanje, spoštovanje različnih kultur in rojstvo evropske kulturne zvesti.

«Osrednji revijalni del je posvečen holandskemu mestu Venlo, s katerim navezuje Gorica prijateljske vezi, tako da po prišlo kot s Celovcem, da pobratenja v troje: gre za tri obmejna mesta, ki navezujejo tesne medsebojne prijateljske vezi, ki se bodo krepile s obiski njenih predstavnikov, kulturnih izmenjav itd. Članke o tem mestu sta prispevala Pasquale De Simone in Celso Macor.

Članek o goriskem Zelenem križu in o cestno-prometni vzgoji sledita članku P.D.S. in pokrajinskega tajnika KD Michela Marineta o italijanski kulturi v Istri ter o pogovoru s predstavniki Italijanske unije, ki jih nameravajo nadaljevati. Slovenski manjšini je posvečen članek «Manjšine: etnični in človeški problemi», napisan v zvezi s diskusijskim večerom v Stella Mattutina o slovenski narodni manjšini.

Zelo zanimiv je prispevek kritika Fulvia Monaja o fotografu Carlu Bevilacqua, ki je «fotografijo poglavitnega akorda simfonije pomlad». Se nekaj takšnih dni in stali bomo sredi goriske pomladi, tiste, ki smo jo vajeni vsako leto, pa jo vendarle vedno znova občudujemo zaradi njene mikavne lepote.

Dan, poln pomladnega vzdušja

Včerajšnji je bil prvi dan v tem letu, ki je naznanil bližnjo pomladi. Opoldanska toplota, med katero je zadisalo po mladih travah, prvo cvetje na travnikih, popje na drevesu in popoldanska nevihta, vse je učinkovalo kakor blagolajnen akord simfonije pomladi. Se nekaj takšnih dni in stali bomo sredi goriske pomladi, tiste, ki smo jo vajeni vsako leto, pa jo vendarle vedno znova občudujemo zaradi njene mikavne lepote.

S SEJE POKRAJINSKEGA ODBORA

O cesti Gorica - Sovodnje - Zagraj še vedno razpravljajo

Učitelj ne bodo silili k premestitvi. Za gradnjo avto ceste Videm - Trbiž

Pretekli tork je imel pokrajinski upravni odbor svoje običajno tedensko sejo, ki se je začela s poročilom predsednika dr. Chien-tarolja. Sporočil je, da je prejel pismo ministra za solstvo on. Guia, v katerem mu je ta dal pojasnila o nameravanih prometnih ukrepih, ki so mušljene na prostovoljni podlagi. Ta pojasnila, ki so v zvezi z zadevnim posredovanjem pokrajinske uprave, bodo nedvomno pomirila prizadete učiteljske kroge.

Odbor se je pridružil pobudi pridržanih ustanov in izrazil željo, da bi začeli že v tej programski petletki graditi odsek avto ceste iz Vidma do Trbiža. Ta cesta bi bila važna za promet s srednjo Evropo in je osnovne važnosti za gospodarstvo celotne naše dežele.

Odborniki so nato proučili nekatera javna dela. Med temi so tudi nekatera področja pri trasi za dokončno ureditev pokrajinske ceste Gorica - Sovodnje - Zagraj. Razpravljali so tudi o ureditvi prostorov za pokrajinski zdravstveni urad in sprejeli vrsto drugih ukrepov pretežno upravne narave.

Poročilo glede ceste Gorica - Sovodnje - Zagraj sicer ne govori podrobneje o čem so razpravljali, vendar gre po vsej verjetnosti za spremembo cestne trase na odseku med Gorico in Sovodnjami, ki jo morajo vskladiti z goriskim urbanističnim načrtom.

Kino

VERDI. 16.30: «Questo pazzo, pazzo, pazzo pazzo mondo», S. Tracy, M. Berne in M. Rooney; ameriški barvni kinemaskopski film. CORSO. 16.30: «Angelica alla corte del Re», M. Marier in J. L. Trin. tignat; barvni kinemaskopski film, mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

MODERNISIMO. 16.30: «Tokio di visione criminale», R. Mikuni in Y. Mita, japonski črno beli kinemaskopski film; zadnja predstava ob 22.30.

VITTORIA. 17.15: «La ragazza che scotta», A. Lucasta in S. Davis, ameriški črno beli film, zadnja predstava ob 21.30.

CENTRALE. 16.30: «Esame di guida», C. Annovour in M. Merlini, italijansko-francoski črno beli kinemaskopski film, zadnja predstava ob 21.30.

DEZURNA LEKARNA

Danes veki dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna S. GIUSTO, Korzo Italia št. 242, tel. 31-51.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 18 stopinj ob 14. uri, najnižjo 7,8 stopinje ob 4. uri. Povprečne dnevne višje je bilo 80 odstotkov.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvalujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob bridki izgubi našega dragega očeta

ANTONA FERLATA

učitelja v pokolu

Posebna zahvala č. g. župniku in g. zdravniku za njuno tolažbo in pomoč, g. govorniku za poslovljni govor, pevcom, darovalcem cvetja in vencev ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

ZALUJOCA DRUŽINA

Miren, Gorica, Nabrežina, 25. marca 1965.

FIAT

FILIALA V TRSTU

RAZSTAVA PRODAJA RABLJENIH AVTOMOBILOV

Ul. Campo Marzio 12 - Tel. 31985

gotovost dobrega nakupa po pravični ceni

razstava vedno odprta

obiščite jo!

široka izbira za vsako zahtevo uporabe

● olajšave pri plačevanju ●

v prodaji tudi avtomobili z jamstvom

ekonomičnost - zaupanje

«UNIVERSALTECNICA»

RADIO - TELEVIZORJI - AUTOMATONI IN SUPERAVTOMATONI PRALNI STROJI - HLADILNIKI - ELEKTROGOSPODINJSKI PREDMETI CANDY - REX - CGE

Izredne cene za izvoz - Dostavljamo na dom brez posebnih stroškov v vse predele v Jugoslaviji

UNIVERSALTECNICA Trieste - Trst

Corso Garibaldi št. 4, tel. 41243 in Trg Goldoni št. 1

Kino na Cinecinah

predvaja danes, 25. t. m. ob 18. uri barvni film:

Tempo d'estate

(POLEJNI CAS)

Igrajo: KATHARINE HEPBURN ROSSANO BRAZZI ISA MIRANDA in drugi

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 25. t.m. z začetkom ob 19.30 uri pustolovski Paramount film:

I guerriglieri della giungla

(VOJSCAKI IZ DZUNGLE)

Igrajo: JOHN IRELAND in EVERETT SLAUNE

Zapletena zgodba s ponarejeno propustnico za prehod meje

Sodišče je v prizivni stopnji opristilo obtoženega Coljo iz Prečnika obtožbe ponareditve dokumenta na ime nekega ustaškega častnika, da bi z njo prišel v Italijo

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (predsednik Rosano, tožilec Tavella, zapisnikar De Paoli, obramba Kostoris) se je moral zagovarjati 23-letni Franc Coljo iz Prečnika št. 24, ki je bil obtožen, da je ponaredil neko propustnico, ki je bila izdana na ime njegove sestre Silvane.

Gre za dolgo in zelo zapleteno zgodovino, ki se je končala v prid obtoženca. Kazensko sodišče, ki je razsojalo v svojstvu pritožnega sodišča, je namreč opustilo Coljo zaradi pomanjkanja dokazov. Tržaški sodnik pa, ki ga je sodil v februarju letos, ga je spoznal za krivega ter ga obsodil na 6 mesecev zapor.

Kot smo dejali, gre za zelo zapleteno zadevo. V novembra 1962 je Odslek za notranje zadeve pri kopenskem okraju poslal tržaški kvesturi sporočilo, da so organi obmejne kontrole na železniškem bloku v Sežani prijeli nekoga moškega, ki je imel prepustnico meje, ki je bila izdana na ime njegove sestre Silvane. Italijani so propustnico, ki jo je izdala tržaška kvestura na podlagi videmskega spoznanja. Jugoslovanski obmejni organi so pregledali propustnico s pomočjo posebnih žarkov, ki so ugotovili, da je bila last Silvane Colje iz Prečnika. Osebnih podatki moškega pa, ki so bili pozneje vpisani na izbrisane vrste propustnice, so se glasili na ime Emila Horkija iz Zavidovčev v Bostu.

Silvana Colja je prijavila tržaškimi policijskim oblastem, da je izgubila propustnico. Sprito tega so ji pristojne oblasti izdale duplikat dokumenta. Dekle je torej uredilo na popolnoma zakonit način vse zadeve glede propustnice.

Italijanske policijske oblasti pa bi verjetno ne ulegale vsaj deloma razčistiti zadeve, če bi se Horkiju ne posrečilo nekoliko pozneje prekorajiti meje ter se zateči k Italiji kot «politichen begunec». Moškega, ki je star 38 let in je bil svoj čas ustaški častnik, so tržaški policisti zaslišali in tako zvedeli vsaj približno, kako je prišel do ponarejene propustnice.

Bivši ustaš je povedal, da je pred leti prišel iz Zavidovčev v Piran. Tam je spoznal neko dekle, s katero se je zaročil. Zaročenka pa je bila sestra žene Giovannijske Obrovaze iz Momjana pri Bujah, ki je stalno zahajal v Trst. Bodoči svaki se ljubili Horkiju, da mu bo pomagal pri begu v Italijo.

Nekada sta se v spremstvu Obrovaze zglasila pri Horkiju v Piranu dva mladenca. Enemu izmed njih je bilo baje ime «Marino». Ob tisti priliki je Horki izročil neznanca 150.000 din. Nekaj dni pozneje pa se je vse za taknilo, ker so nastale nove težave. 18. junija sta se v Piranu pojavila Obrovaz in neki «Marcello». Ta je zahvalil, naj mu Horki izroči 2 sliki in nekaj osebnih dokumentov. Dva dni pozneje mu je «Marcello» izročil propustnico, ter mu dejal, naj gre v Italijo čez sežanski železniški blok. Ob tej priliki je Horki izročil «Mar-

cellu» je nadaljnjih 150.000 din. 21. junija 1962 se je Horki odpravil na pot, ki pa se je klavno končala. Na vlakcu so obmejni organi ugotovili najprej, da Horkijeva slika ni bila opremljena s suhim žigom. Zato so ga zadržali in skrbno pregledali dokument. Takoj nato so ga odpeljali v Koper in ga zaslišali. Njegov bodeči svaki je najbrž zvedel za nezgod, ki se je pripetila Horkiju ter Italijanske policijske oblasti so zaslišale tudi njega.

Tako je prišlo na dan, da je v nekem tržaškem lokalno deloval skupina ljudi, ki so se ukvarjali z dobičkonosnim poslom preprejevanja jugoslovanskih beguncv v Italijo. Če jim je bilo mogoče, so jih seveda brez usmiljenja osleparili. Horkijev primer je zelo zgovoren: moški je plačal 300.000 din za naveden dokument.

Kar pa se tiče italijanske pravice, je zadeva potekala takole: policisti so med preiskavo zaslišali več ljudi, ki so se zbirali v lokalih, kjer so se kovali naklepi za beg jugoslovanskih državljanzov v Italijo. Prišli so na sled tudi Francu Colju, ki se jim je zdel zelo sumljiv posebno zato, ker je prav njegova sestra izgubila propustnico, ki bi morala služiti pri pobegu iz domovine. Vendar pa je bil mladenič tedaj že zaprt zaradi zapore. Mladenč pa se je pritožil proti temu, da je bil pravzaprav v neki kmečki koloniji na Sardiniji.

Tržaški sodnik je menil, da je prav on ponaredil propustnico ter ga je zato obsodil na 6 mesecev zapor. Mladenč pa se je pritožil proti tej razsodbi, trdeč, da ni dokazano, da je on zagrešil prekršek. Med drugim se je skliceval na dejstvo, da ga niso obsodili s Horkijem.

Kazensko sodišče je deloma sprejelo njegove zahteve ter ga opristilo zaradi pomanjkanja dokazov.

Kratke iz bolnišnice

Včeraj dopoldne ob 10.30 so pripeljali z avtom Zelenega križa v gorško civilno bolnišnico 37-letnega Jožefa Komancija, poljedelca iz Steverjana, Valerije 9. Pri pregledu so mu ugotovili udarec na glavi in pretres možganov ter so ga pridržali za 7 dni na zdravljenje. Komancije je povedal, da je že v ponedeljek zvečer padel doma, ker je spodrsnil in se poškodoval. Ker mu ni hotelo odleči, se je končno odločil za bolnišnico.

Ob 14.15 so pripeljali v bolnišnico tudi 4-letnega Giovannijske Delvia iz Gorice Ul. Sassari 73, ki ga je malo prej ples, s katerim se je igral, ugriznil blizu očesa; vendar ni bilo hudega, in so ga dečku nudili prvo pomoč, so ga poslali domov.

Huje jo je izkupil 8-letni Alessandro Menghinji iz Gorice, Madonna 15, ki si je okrog 15. ure, ko se je igral s dečki na dvorišču, v bližini mezinice doma, zlozlo kazalec in mezinice desne roke; otrok je po ne previdnosti vtaknil roko med dvoriščna vrata. Pridržali so ga na zdravljenju s prognozo okrevanja v 15 dneh.

Tatvine motornih vozil

Neznani tatovi so predvčerajšnjim ponoči odpeljali fiat 500 TS 54043, ki ga je bil pisatelj Dino Dardi, ki stanuje v Rečku 36, prišli v ul. Rittmeyer. Dardi je odšel k prijatelju, ko pa se je okrog polnoči hotel odpraviti domov, je ugotovil, da so mu tatovi avto ukradli. Utrpel je 500.000 lir.

Tatovi so ukradli tudi vespelet, ki je je 33-letni bolničar Giorgio Giovannijski z Drevovala XX. septembra 78 pustil v bližini doma. Vespeta je bila vredna 120.000 lir. Predvčerajšnjim popoldne so neznanci odpeljali motor «Motoma», ki ga je v Ul. Lorenzetti parkirali bolničar Romano Della Santa iz Ul. Giuliana 25. Lastnik se je oddaljil samo za nekaj minut, vendar je to tatovom zadostovalo, da so odpeljali 60.000 lir vreden motor. Della Santa je prijavil tatvino na Komisariatu pri Sv. Soboti. Na istem komisariatu je 23-letna delavka Bruna Degressi pr. Strohmayr iz Ul. Flavia 22 prijavila, da so ponoči odpeljali vespo TS 22931, ki jo je bil njen moški parkirani pred domom.

Na komisariatu Kolonje se je zglasil 30-letni Mario Pulin z Lj. njerske ceste 173 in povedal, da so neznanci ponoči s silo odprli vrata njegovega flata 1100 TS 30167, ki ga je pustil v bližini doma ter odnesli transistor «Sony» vreden 30.000 lir.

Po krvavem dogodku v Ločniku

Mož v karabinjerskem priporu žena na zdravljenju v bolnišnici

Otročiček, ki si ga je med napadom mati pritisnila na prsi, je preprečil tragedijo

Na karabinjerski postaji v Ločniku je vedno zaslišajejo Michela Candeloro iz Ločnika, ki je v tokre opoldne s kuhinjskim nožem zabodel lastno ženo v prsi. Aretili so ga v Krmini, kamor se je zatekel po napadu, da bi se skril pred roko pravice. Njegova žena, Liliana Tonut, tekstilna delavka, je vedno v bolnišnici, vendar njeno zdravstveno stanje ni resno.

Okoli dogodka se še vedno širijo najrazličnejše govorice. Po vsej verjetnosti mož, ki ima 29 let, in 33-letna žena nista živela v zakonski harmoniji. Michele je pred leti odšel celo na delo v Nemčijo, kjer je poskušal srečo, vendar se mu ni nasmehnila. S skromnimi prihranki se je vrnil domov ter nadaljeval poklic mehanika. Z zakonomca in hčerko je svoj čas živel tašča, ki pa jih je zapustila, ker neznošnih družinskih razmer ni mogla prenesti.

V tokre opoldne sta se spet hudo odprla in Michele je v navalu jeze pograbil kuhinjski nož ter zabodel ženo v levo prsno stran. Žena si je v zadnjem hipu stisnila dekleto k prsim ter na takšen način preprečila nadaljnje možno divjanje.

Mož je po napadu zbežal iz hiše, žena pa je najprej omledela in padla na tla. Ko se je ovestila, je po dežju šla k sosedom (stanuje namreč ob vnožju Kalvarije); na poti so jo srečali znanci ter poskrbeli za njen prevoz v bolnišnico. Dogodek so takoj prijavili karabinjerjem, ki so začeli

Smrtne posledice prometne nesreče

Predvčerajšnjim okrog 11. ure je na nevrokirurškem oddelku bolnišnice, po več kot tih mesecih zdravljenja, podlegel poškodovan 38-letni delavec Ivani Sulčić iz Kriz 85. Sulčić je 12. decembra lani postal žrtev prometne nesreče, ki se je pripetila na obrežni cesti v bližini cestarske hiše pod Križem. Ko je prečkal cesto, ga je z avtomobilom, ki ga je vožljal 61-letni Marcello Moraro iz Ul. Cologna 39, ki je vozil proti Sežanju.

Na kraj nesreče so prhiteli agenti cestne policije, Sulčića pa so nemudoma odpeljali v bolnišnico, kjer so ga pridržali na nevrokirurškem oddelku s pridržano prognozo. Pri nesreči se je ranil po desni strani obrazu, se pobil po glavi ter si zlomil levo nogo in roko. Že njegovo zdravstveno stanje se je v zadnjih dneh izboljšalo, ko so nenaodoma nastopile

